

## عضویت جمهوری آذربایجان و گرجستان در ناتو و تاثیر آن بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران

### حسین تفضلی<sup>۱</sup> و مسعود وطن دوست<sup>۲</sup>

۱ استادیار دانشکده علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.

۲ دانش آموخته کارشناسی ارشد روابط بین الملل دانشکده علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

#### چکیده

سازمان پیمان آتلانتیک شمالی که در ۴ آوریل ۱۹۴۹ با همکاری آمریکا و کشورهای اروپایی غربی به منظور مقابله با خطر روبه گسترش کمونیسم شوروی تاسیس شد، پس از فروپاشی شوروی و از بین رفتن خطر کمونیسم نه تنها از بین نرفت بلکه با بازنگری در اهداف و وظایف خود و تدوین استراتژی جدید گسترش به شرق را در دستور کار خود قرارداد. تمایل ناتو برای در برگرفتن کشورهای تازه استقلال یافته‌ی شوروی در زیر چتر حمایتی خود و همچنین علاقه‌ی این کشورها برای پیوستن به ساختارهای غربی موجب شد تا کشورهای منطقه‌ی قفقاز جنوبی به ویژه جمهوری آذربایجان و گرجستان تلاش خود را برای پیوستن به ناتو آغاز نمایند.

حضور ناتو در این کشورها به دلیل پیشینه‌ی تاریخی و فرهنگی مشترک و همچنین قرابت جغرافیایی و پیوستگی سرزمینی آنها با ایران به همراه تضاد منافع ایران با غرب، ناتو و در راس آن ایالات متحده‌ی آمریکا، امنیت ملی و منافع جمهوری اسلامی ایران را با تهدیدات جدی مواجه ساخته است.

مسائلی همچون درگیری‌های قومی و منطقه‌ای، گسترش ایده‌ی پان‌ترکیسم، تشدید روند نظامی‌گری و مسابقه‌ی تسلیحاتی به ویژه در حوزه‌ی خزر، افزایش حضور آمریکا و اسرائیل در منطقه، تثبیت و ترویج فرهنگ غربی، گسترش جرائم سازمان یافته و تسلط غرب بر منابع انرژی و خطوط انتقال آن، از جمله‌ی عواملی هستند که به واسطه‌ی حضور ناتو در کشورهای جمهوری آذربایجان و گرجستان، امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران را در ابعاد مختلف سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی در معرض تهدید قرار داده‌اند.

واژه‌های کلیدی: عضویت، جمهوری آذربایجان، گرجستان، ناتو، امنیت ملی، تهدید